

בבית המשפט העליון

בש"פ 4494/19

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המבקש: צבי זר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

**בקשה להארכת מועד לנקיטת הליך; תגובה
מטעם המדינה; תשובה מטעם המבקש**

החלטה

1. במסגרת הליכי מעצר המתנהלים בעניינו של המבקש, ניתנה החלטה לפיה המותב שדן בהליכי המעצר רשאי לתת החלטות בעת שהוא שוהה מחוץ לישראל באמצעות מערכת "נט המשפט" ובלבד שאין המדובר בהחלטות המחייבות דיון במעמד מי מבעלי הדין. האם עומדת למבקש זכות להגיש ערר על החלטה זו? זוהי השאלה שהתעוררה במסגרת ההליך שבכותרת.

2. ואלה בקצרה העובדות הדרושות לעניין: נגד המבקש ושניים אחרים הוגש כתב אישום הכולל עשרות אישומים בעבירות שונות (לפירוט האישומים ראו: בש"פ 2004/19 זר נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (25.3.2019)). בד בבד עם כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של הנאשמים עד תום ההליכים נגדם. בתיק המעצר הוגשו מאות בקשות במגוון עניינים, אשר ברובן נדונו על-ידי כבוד השופט א' הימן. במסגרת הליכי המעצר עתר המבקש למנוע מכבוד השופט הימן לתת החלטות שיפוטיות בעניינו באמצעות מערכת "נט המשפט" בעודו שוהה מחוץ לגבולות ישראל. בקשה זו נדחתה בהחלטתו של כבוד נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו א' אורנשטיין מיום 26.5.2019 במ"ת 14280-04-17 (להלן: ההחלטה). בהחלטה נקבע, בין היתר, כי כבוד השופט הימן רשאי

להמשיך ולקבל החלטות גם בעת שהותו מחוץ לישראל ובלבד שאין מדובר בהחלטות המחייבות קיום דיון במעמד מי מבעלי הדין בטרם נתינתן.

3. המבקש, אשר מעוניין להשיג על ההחלטה, הגיש ביום 2.7.2019 ערר ולצדו בקשה להארכת המועד להגשת הערר. לטענת המבקש, הארכת המועד דרושה לו עקב תקלה טכנית בתוכנת "Fax to mail" אשר הובילה לאיחור בהגשת הערר.

4. בגדר הערר טוען המבקש כי הסמכות להגישו נובעת מסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) בשילוב עם סעיפים 34 ו-36 לחוק בתי המשפט חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

5. המשיבה מתנגדת למתן הארכת המועד להגשת הערר כבר משום שלטענתה לא נתונה למבקש זכות להגיש ערר על ההחלטה.

6. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי אף אני למסקנה כי לא קמה למבקש זכות להגיש ערר על ההחלטה, ולכן ממילא אין מקום להאריך את המועד להגשתו. אסביר.

7. נקודת המוצא היא שאת ההחלטה יש לסווג כ"החלטת ביניים" ולא כ"פסק דין" (למבחנים העוסקים בסיווג החלטה שניתנה בהליך פלילי כ"החלטת ביניים" או כ"פסק דין" ראו: רע"פ 6016/06 קובן נ' מדינת ישראל מע"מ ת"א, פסקה 5 (17.7.2007) (להלן: עניין קובן)). מדובר בהחלטה שלא סיימה את בירור ההליך בין הצדדים וכמובן שאין בה כדי להכריע באופן סופי באיזה מן האישומים בעניינו של המבקש. כמו כן, מדובר בהחלטה דיונית שנושאה טפל למחלוקת העיקרית בין הצדדים.

8. כידוע, בהליך הפלילי, ככלל, זכות ערעור על "החלטת ביניים" קיימת רק מקום שבו ישנה הוראה מפורשת בחוק המורה על כך (ראו: ע"פ 3996/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 18 לפסק דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז ופסקה ב' לפסק דינו של כבוד השופט א' רובינשטיין (10.11.2015); בש"פ 4804/17 ברמלי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (9.8.2017) (להלן: עניין ברמלי)). ואכן, בחקיקה נקבעו מספר מקרים ספציפיים שבהם ניתן להשיג על החלטות ביניים עוד טרם סיומו של ההליך, וביניהם: הגשת ערעור על החלטה בעניין פסלות שופט (סעיף 147 לחוק סדר הדין הפלילי); ערר על החלטה בעניין חומרי חקירה (סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי); ערר על "ענין הנוגע למעצר, לשחרור, להפרת תנאי ערובה או להחלטה בבקשה לעיון חוזר" (סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק

המעצרים); וכן ערר על החלטה בנושא תפיסת חפצים (סעיף 38א לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969)). על דרך הכלל אופן ההשגה על "החלטות ביניים" שניתנו במסגרת ההליך הפלילי הוא, אפוא, במסגרת הערעור על פסק הדין הסופי בהליך.

הטעם העומד בבסיס כלל זה הוא הרצון לרכז את הדיון בהליך הפלילי במסלול אחד על-מנת למנוע פיצול, התמשכות והארכת ההליכים באופן שיביא לפגיעה ועינוי דין לנאשם וכן יפגע באינטרס הציבורי לסיום מהיר ויעיל של ההליך הפלילי (ראו: בש"פ 6393/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (22.9.2010) (להלן: בש"פ 6393/10); עניין קובן, בפסקה 5).

9. האם עומדת למבקש זכות ערר על ההחלטה מכוח סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי?

לטענת המבקש, הערר הוגש מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. זאת, שכן ההחלטה ניתנה במסגרת טיפולו של המותב בבקשות שהגיש לעיון בחומרי חקירה מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, וכן משום שהחלטה מסוימת של השופט הימין בבקשות אלה ניתנה בעת ששהה מחוץ לישראל.

10. לא ראיתי לקבל את טענותיו של המבקש. בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי סעיף 74(ה) מאפשר הגשת ערר רק על החלטה שניתנה בבקשה לקבוע שחומר מסוים הוא חומר חקירה (ראו: בש"פ 8467/99 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 457, 454 (2000); בש"פ 3696/11 חנוכה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.5.2011); עניין ברמלי, בפסקה 14; בש"פ 6921/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.10.2018)). ובמילים אחרות: אין לאפשר מצב שבו הוראות סעיף 74(ה) ישמשו "מסלול עוקף" לכלל שלפיו לא ניתן להגיש ערעור או ערר על החלטת ביניים בהליך הפלילי.

11. בענייננו, ההחלטה עוסקת כל כולה בשאלה דיונית אחת – האם מותב רשאי לתת החלטה בתיקים המצויים בטיפול באמצעות מערכת "נט המשפט" בעודו מצוי מחוץ לגבולות ישראל. ודוק, במסגרת ההחלטה בית המשפט המחוזי כלל לא דן בשאלה של עיון בחומרי חקירה וממילא לא הכריע בה. משום כך, לא ניתן להשיג על ההחלטה בדרך של הגשת ערר מכוח סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי.

12. למען שלמות התמונה ובהינתן שהחלטה ניתנה בגדרי הליכי המעצר בעניינו של המבקש, ראיתי לנכון אף לבחון האם למבקש נתונה זכות ערר מכוח סעיף 53 לחוק המעצרים.

על פי סעיף 53(א) לחוק המעצרים "עצור, משוחרר בערובה ותובע רשאים לערור על החלטת בית משפט בענין הנוגע למעצר, לשחרור, להפרת תנאי ערובה או להחלטה בבקשה לעיון חוזר, וכן רשאי ערב לערור בענין ערבותו, בפני בית משפט שלערעור, שידון בערר בשופט יחיד". אם כן, סעיף 53 לחוק המעצרים קובע כי ניתן להגיש ערר "בעניין הנוגע למעצר" או לשחרור ממנו. פסיקתו של בית משפט זה לא נטעה מסמרות באשר להיקף המונח "עניין הנוגע למעצר" (ראו: ע"פ 9875/05 קסטור נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (26.10.2005) (להלן: עניין קסטור); בש"פ 6393/10, בפסקאות 4-7), ואולם אני סבורה כי אף בהתאם לגישה מרחיבה של מונח זה, ההחלטה מושא ענייננו אינה מקימה זכות ערר. החלטתו של בית המשפט המחוזי מתייחסת, כאמור, לסוגיה דיונית אחת ואין בה כל קביעה לגופו של עניין בשאלת מעצרו של המבקש (השוו: עניין קסטור, בפסקה 3). אשר על כן, נושא ההחלטה אינו בא בגדר המונח "עניין הנוגע למעצר" ולפיכך לא קמה למבקש זכות להגשת ערר על החלטה זו מכוח סעיף 53(א) לחוק המעצרים.

13. משהגעתי למסקנה כי למבקש לא נתונה זכות להגשת ערר, הרי שאין מקום להאריך את המועד להגשתו של הערר.

סוף דבר: הבקשה נדחת.

ניתנה היום, כ' בתמוז התשע"ט (23.7.2019).

שרית עבדיאן

ר ש מ ת